

Klientens röst

Läkemedels- säkerhet i patientens vardag

Text: Anna-Greta Tiira
HUS erfarenhetsexpert

I Finland fästs stor vikt vid läkemedlens kvalitet och säkerhet, och även förvaringen och transporten av produkterna kontrolleras. Vi kan lita på att produkterna är säkra. I hemmet är läkemedelssäkerheten däremot för det mesta på klientens eget ansvar.

Som tidigare apotekare (provisor) vet jag hur viktigt arbete apoteken gör när det gäller läkemedelsrådgivning. Vi ger många råd, men kunden minns kanske bara några av dem. Vi berättar också om priserna och Fpa-ersättningarna.

Borde man ändå fundera på om vårt snåriga regelverk har fått så stor fokus på säkerhet att vi glömmer bort att utgå från patienten och de frågor som är viktigast för läkemedelssäkerheten i varje enskilt fall?

Ytterligheter inom läkemedelssäkerheten

I tjugoårsåldern reste min son omkring i Laos med sin vän, och i vissa bergsbyar fick de övernatta i hövdingens hydda. En av hövdingarna ville ha läkemedel i utbyte. Min pojke förstod inte riktigt och funderade om det var tryggt att ge honom en karta med ibuprofentabletter. Hövdingen var krävande och fick sina läkemedel. Vilket slags ”vård” männebyborna fick när de blev sjuka? Kanske det här exemplet är en av ytterligheterna när det gäller läkemedelssäkerhet.

En av mina kunder på apoteket var däremot en äldre dam som använde flera läkemedel. Hon var mycket noggrann med att följa anvisningarna bland annat om hur många timmar det ska gå mellan olika läkemedel. Flera gånger om dagen ställde hon in klockan så att den ringde när hon skulle ta sina läkemedel. Kanske gav det min kund en känsla av trygghet, eller så kändes det menings-

fullt för henne. Jag gick ändå igenom vilka läkemedel hon kunde ta samtidigt, så att hon också fick tid över för annat.

Användarens röst är viktig

Nu när jag själv är en multisjuk patient inom specialistvården förstår jag hur viktigt det är att hälso- och sjukvården tar hänsyn till klientens liv, värderingar och vardag. Hur kan man få klienten att ta sitt läkemedel på ett säkert sätt som passar hens livsstil – precis som hen brygger sitt morgonkaffe varje dag?

En av mina vänner är tvungen att ta flera läkemedel, och hen hade ett förslag: hen skulle gärna uträtta sina apoteksärenden med samma farmaceut varje gång. Hen kunde till och med tänka sig att vänta på sin tur lite längre i så fall. Det skulle vara lättare för min vän att gå igenom problem med läkemedelsbehandlingen med en egenfarmaceut, som redan vet mycket om hens liv och de svårigheter som sjukdomarna medför.

Varje patient är expert på sitt eget liv. Patienten är den enda som deltar i vårdkedjan från början till slut. För att kunna genomföra vården behövs naturligtvis också patientens åsikt. Att både information och sakkunskap är tillgängliga för alla som medverkar i vården – också patienten är en av dem – är ytterst viktigt för läkemedelssäkerheten. ○

